

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Márie Usačevovej, v právnej veci navrhovateľa: **F. J.**, bytom K.K., B. proti odporkyňi: **Sociálna poisťovňa, ústredie**, Ul. 29. augusta 8, Bratislava, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 18. septembra 2012, č. k. 3Sd/52/2012-16, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove z 18. septembra 2012, č. k. 3Sd/52/2012-16, **p o t v r d z u j e**.

Účastníkom konania náhradu trov odvolacieho konania **nepriznáva**.

O d ô v o d n e n i e :

Krajský súd v rozsudkom z 18. septembra 2012, č. k. 3Sd/52/2012-16, potvrdil rozhodnutie odporkyne číslo X.X. z 20. júna 2012, ktorým odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok ku dňu 10. mája 2009 z dôvodu, že nespĺňa podmienky uvedené v § 65 a § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení zákona č. 555/2007 Z.z. a ustanovení zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov, podľa § 21 a § 174 a podľa čl. 46 ods.1 nariadenia Rady (EHS)

č. 1408/71 o uplatňovaní systémov sociálneho zabezpečenia na zamestnané osoby, samostatne zárobkovo činné osoby a členov ich rodín pohybujúcich sa v rámci spoločnosti.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd mal potvrdením Českej správy sociálneho zabezpečenia z 2. mája 2011 a z 10. januára 2012 za preukázané, že navrhovateľ získal dobu zamestnania v I.A pracovnej kategórii podľa § 14 ods.2 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.100/1988 Zb.“) v období od 11. októbra 1972 do 30. júna 1991 (spolu 6837 dní) a v období od 1. januára 1992 do 31. decembra 1992 (spolu 366 dní), úhrnom 7203 dní, t.j. 19 rokov a 268 dní. Nesplnil teda podmienku stanovenú v § 21 ods.1 písm. c) zákona č. 100/1988 Zb., keďže jeho zamestnanie v I.A pracovnej kategórii netrvalo najmenej 20 rokov. Nesplnil ani podmienku podľa § 174 ods.2 zákona č. 100/1988 Zb., keďže jeho zamestnanie v I.A pracovnej kategórii netrvalo k 31.12.1999 a preto mu nárok na starobný dôchodok zatiaľ nevznikol.

Proti rozsudku krajského súdu podal odvolanie navrhovateľ. V odvolaní uviedol, že prácu vykonával v karcinogénnom prostredí pri vysokých peciach. V Českej republike odpracoval 9558 dní a na Slovensku k 10. 05.2009 odpracoval 5942 dní, preto v zmysle § 14 ods.2 písm. i) zákona 100/1988 Zb. nemusí mať odpracovaných 20 rokov v I. pracovnej kategórii.

Odporkyňa vo vyjadrení z 9. novembra 2012 žiadala, aby odvolací súd rozhodnutie krajského súdu ako vecne správne potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací podľa § 10 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa bez pojednávania v súlade s § 250ja ods.2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nemožno vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o nároku na starobný dôchodok ku dňu 10. máju 2009, teda ku dňu dovŕšenia 58. roku veku navrhovateľa.

Podľa § 21 ods.1 písm. d) zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov má občan nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 58 rokov ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods.2 písm. i) až l).

Podľa § 14 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov zamestnania sú na účely dôchodkového zabezpečenia zaradené do 31. decembra 1999 podľa druhu vykonávaných prác do troch pracovných kategórií. Zamestnania I. a II. pracovnej kategórie sú uvedené v rezortných zoznamoch zamestnaní zaradených do I. a II. pracovnej kategórie vydaných pred 1. júnom 1992; do III. pracovnej kategórie patria zamestnania, ktoré nie sú zaradené do I. alebo II. pracovnej kategórie.

Podľa § 14 ods.2 písm. i) zákona 100/1988 Zb. v znení neskorších predpisov do I. pracovnej kategórie sú zaradené zamestnania v ktorých sa vykonávajú sústavne a v priebehu kalendárneho mesiaca prevažne rizikové práce, pri ktorých dochádza k častým a trvalým poruchám zdravia pracujúcich pôsobením škodlivých fyzikálnych a chemických vplyvov, t.j. zamestnania vykonávané s dokázanými chemickými karcinogénmi a pri pracovných procesoch s rizikom chemickej karcinogenity.

Podľa § 174 ods.1 písm. c) zákona č.100/1988 Zb. občan, ktorý vykonával pred 1. januárom 2000 zamestnanie I. pracovnej kategórie, prípadne službu I. alebo II. kategórie funkcií, má po 31. decembri 1999 nárok na starobný dôchodok tiež, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 12 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a) prípadne 8 rokov, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 16 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods.2 písm. b) až h) alebo 16 rokov v službe I. kategórie funkcií alebo 17,5 roka v službe II. kategórie funkcií.

Podľa § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Z dávkového spisu odporkyne mal aj odvolací súd za preukázané, že navrhovateľ získal v I.A pracovnej kategórii iba 19 rokov a 268 dní zamestnania.

Z uvedeného je zrejmé, že zamestnanie v I. kategórii netrvalo najmenej 20 rokov. Navrhovateľ preto nesplnil podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok ku dňu dovŕšenia 58.roku veku podľa § 21 ods.1 písm. d) zákona č.100/1988 Zb. v spojení s § 274 zákona č.461/2003 Z.z. Okolnosť, že navrhovateľ v súčte dôb zamestnania (poistenia) v Českej republike a v Slovenskej republike získal spolu viac ako 20 rokov dôchodkového poistenia, pritom pre posúdenie tohto nároku nebola podstatná. Rozhodujúce bolo, že v I.A kategórii nezískal aspoň 20 rokov.

Navrhovateľ namietal aj to, že splnil podmienky nároku na starobný dôchodok podľa § 14 ods. 2 písm. i) zákona č. 100/1988 Zb., lebo vykonával práce v karcinogénnom prostredí, pre ktoré sa nevyžaduje odpracovanie najmenej 20 rokov. Svoje tvrdenie však žiadnym spôsobom nepreukázal.

Podľa prílohy k žiadosti o dôchodok, potvrdenej dňa 19. januára 2011 zamestnávateľom navrhovateľa (Hutní montáže, a.s. Ostrava-Vítkovice), navrhovateľ vykonával zamestnanie prevádzkového zámočníka (120801/IA) od 1. januára 1980 do 30. júna 1991 a od 1. januára 1992 do 31. decembra 1992, necelých 13 rokov. Z rezortného zoznamu zamestnaní zaradených na účely dôchodkového zabezpečenia do I. a II. pracovnej kategórie, vydaného Federálnym ministerstvom hutníctva a ťažkého strojárstva nevyplýva, že by išlo o zamestnanie vykonávané v prostredí s dokázanými chemickými karcinogénmi a pri pracovných procesoch s rizikom karcinogenicity podľa § 14 ods.2 písm. i) zákona č.100/1988 Zb.

V predchádzajúcom období od 11. októbra 1972 do 31.decembra 1979, teda viac ako 7 rokov navrhovateľ pracoval ako zvarač kovov, teda v zamestnaní taktiež zaradenom do I.A pracovnej kategórie (25 20 01/IA).

Navrhovateľ nevykonával zamestnania v uránových baniach ani zamestnania uvedené v § 14 ods.2 písm. b) až h) zákona č.100/1988 Zb. Nárok na starobný dôchodok mu dovŕšením veku 58 rokov preto nevznikol ani podľa § 174 ods.1 písm. c) zákona č.100/1988 Zb.

Pokiaľ zákonodarca mal v úmysle poskytovať určitým skupinám občanov starobný dôchodok skôr, tento úmysel bol vyjadrený za presne stanovených podmienok uvedených v § 174 ods. 1 a 2 zákona č. 100/1988 Zb. Odporkyňa ako aj súd sú viazané týmto zákonom.

Keďže zákon č.461/2003 Z.z. neumožňuje odstránenie tvrdosti zákona, nebol možné zohľadniť okolnosť, že navrhovateľ v súčasnosti trpí onkologickým ochorením.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd považoval rozhodnutie súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol súd podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 a § 250k ods. 1 O.s.p. a účastníkom ich náhradu nepriznal, nakoľko navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný, a odporkyni žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. júna 2013

JUDr. Viera Nevedelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia :
Mária Kráľová